

Исполнительный комитет
Азнакаевского
муниципального района

Азнакай муниципаль районы
башкарма комитеты

ул. Ленина, д.22, г. Азнакаево, 423330
Тел./ факс (885592) 7-24-71, 7-26-97
E-mail: aznakay@tatar.ru
adm-aznakay@mail.ru

Ленин урамы, 22 йорт, Азнакай шәһәре,
423330
Тел./ факс (885592) 7-24-71, 7-26-97
E-mail: aznakay@tatar.ru
adm-aznakay@mail.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

«09» сентябрь 2019 ел

КАРАР

№ 272

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Мәлбагыш авылы гомуми белем бирү мәктәбен» юридик зат итеп «Актүбә ш. т. б. №1 мәктәбе» филиалы составыннан чыгару юлы белән ТР Азнакай муниципаль районы Актүбә ш. т. б. 1 нче урта гомуми белем бирү мәктәбен үзгәртеп оештыру турында

Россия Федерациясе Граждан кодексының 57,58,59,60 статьялары нигезендә, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел №131-ФЗ Федераль закон, Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының «Азнакай муниципаль районы муниципаль милеге булып торган балалар өчен социаль инфраструктура объектын үзгәртеп кору, модернизацияләү, билгеләү яки бетерү турында карар кабул итү нәтижәләренә алдан эксперт бәяләве үткәру тәртибе турында» 21.06. 2011 ел №229 карары нигезендә, Азнакай муниципаль районы милке булып торган балалар өчен социаль инфраструктура объектын үзгәртеп кору, модернизацияләү, билгеләү яки бетерү турында карар кабул итү нәтижәләренә алдан эксперт бәяләве үткәру буенча эксперт комиссиясе бәяләмәсен исәпкә алып, **каrar чыгарам:**

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә ш. т. б. 1 нче урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе филиалыннан» Актүбә шәһәр тибындагы 1 нче урта гомуми белем бирү мәктәбе муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе составыннан бүлеп бирү юлы белән - ТР Азнакай муниципаль районының «Мәлбагыш Авылының төп гомуми белем мәктәбе» дип үзгәртәргә.

2. ТР Азнакай муниципаль районы «Мәлбагыш авылы урта мәктәбе» Уставын 1 нче кушымта нигезендә расларга.

3. ТР Азнакай муниципаль районы Актүбә ш. т. б. 1 нче урта мәктәбе Уставына, 2 нче кушымта нигезендә, тиешле үзгәрешләр кертергә.

4. Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты «Мәлбагыш урта гомуми белем бирү мәктәбен» гамәлгә куючы функцияләрен һәм вәкаләтләрен башкара.

5. «Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе» МКУ:

- учреждениене үзгәртеп кору буенча законнарда каралган чараларны үткәрүне тәмин итәргә;

- Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә үзгәртеп оештыру чаралары нәтижәсендә азат ителгән хезмәткәрләргә гарантияләр һәм компенсацияләр бирүне тәмин итәргә;

- «Азнакай муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре Палатасы» муниципаль учреждениесе белән килешү буенча 3 ай эчендә тапшыру актын һәм бүлү балансын расларга тиеш;

- ТР Азнакай муниципаль районы Мәлбагыш урта мәктәбе өчен уставта каралган төп эшчәнлек нигезендә ел саен муниципаль йөкләмәне раслау.

6. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Мәлбагыш урта гомуми белем бирү мәктәбе хезмәткәрләренәң 29 кеше санында иң чик штат санын расларга.

7. «Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе» МКУ тарафыннан тиешле финанс елына «__» __.2019 елдан 2019 елның 31 декабренә кадәр каралган, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Актүбә ш. т. б. 1 нче урта мәктәбеннән бюджет ассигнованиеләрен Азнакай муниципаль районы Мәлбагыш авылы урта гомуми белем бирү мәктәбенә бүлүргә.

8. «Азнакай муниципаль районы Финанс-бюджет палатасы» муниципаль казна учреждениесе (Гурьянова Л.К.) тиешле финанс елына «Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе» муниципаль казна учреждениесенә житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә үзгәртеп корылган һәм яңа төзелгән юридик зат эшчәнлеген финанс белән тәмин итүне гамәлгә ашырырга.

9. ТР Азнакай муниципаль районы Актүбә ш. т. б. 1 нче урта мәктәбе директорына (Исламов Р. А.):

- Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы 1 нче урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе филиалын үзгәртеп оештыру турында дәүләт теркәвенә алуны үткәргә;

- Россия Федерациясе Граждан кодексының 60 статьясындагы 1 пунктнда билгеләнгән тәртиптә юридик затларны дәүләт теркәвенә алу турындагы мәгълүматлар басылып чыккан массакүләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгаруны, ТР Азнакай муниципаль районының Актүбә ш. т. б. 1 нче урта гомуми белем бирү мәктәбен үзгәртеп кору турында хәбәрнамәне ТР Азнакай муниципаль районының «Мәлбагыш урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесен үзгәртеп кору нәтижәсендә, юридик затны үзгәртеп кору нәтижәсендә барлыкка килә торган (дәвам иткән) үзгәртеп коруда катнашучыларның һәркайсы турында белешмәләр күрсәтүне тәмин итәргә;

- тапшыру акты буенча мөлкәтне тапшыру.

10. ТР Азнакай муниципаль районы Мәлбагыш урта мәктәбе директорына (Баһманова Э. М.):

- ТР Азнакай муниципаль районы «Мәлбагыш урта мәктәбе» МББУ милекне, хокук һәм бурычларны тапшыру акты буенча законда билгеләнгән тәртиптә кабул итәргә;

- Россия Федерациясе Хезмэт кодексы нигезендә яңа кабул ителгән хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштерергә.

- Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы «Мәлбагыш авылының урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениясенең яңа юридик затын булдыру турында Дәүләт теркәве үткәрергә.

11. Әлеге карарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында» түбәндәге веб-адрес буенча: <http://pravo.tatarstan.ru> бастырып чыгарырга һәм Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә түбәндәге адрес буенча урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatar.ru>.

12. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасары Д.Р.Гыйләжевка йөкләргә.

Житәкче

А.Х.Шәмсетдинов

«РАСЛАНГАН»
Азнакай муниципаль районы
Башкарма комитеты карарына кушымта
« ____ » _____ 2019 № _____

**Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы «Мэлбагыш урта гомуми белем
бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе
У С Т А В Ы**

Азнакай шәһәре

1. Гомуми нигезлэмэләр

1.1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Мәлбагыш авылы урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе (алга таба - Учреждение), гражданның мәгарифкә хокукларын гамәлгә ашыру, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирүнең һәркем өчен мөмкин булуы һәм иминлеге гарантияләрен гамәлгә ашыру максатларында оештырылган.

1.2. Әлеге учреждениене Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты аша «Азнакай муниципаль районы» муниципаль берәмлеге гамәлгә куя. (Оештыручының адресы: 423330, Россия, Татарстан Республикасы, Азнакай районы, Азнакай шәһәре, Ленин урамы, 22 нче йорт).

Кадрлар, мәгълүмат, оештыру-эчтәлек, методик, матди-техник, финанс-икътисадый тәмин итү өлкәсендә аерым функцияләргә гамәлгә куючы яисә гамәлгә куючы вәкаләтләр тапшырылган орган башкара.

1.3. Гомуми белем бирү учреждениесенең статусы:

Учреждениенең оештыру-хокукий формасы-муниципаль гомуми белем бирү учреждениесе;

Муниципаль гомуми белем бирү учреждениесе тибы – бюджет;

Учреждениенең төре-урта гомуми белем бирү мәктәбе.

Әлеге Учреждение башлангыч гомуми белем, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыру өчен булдырылган муниципаль коммерцияле булмаган бюджет учреждениесе булып тора.

1.4. Мәгариф өлкәсендә мөнәсәбәтләр Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, Россия Федерациясе Граждан кодексы, «Россия Федерациясендә мәгариф турында» Федераль закон, «Мәгариф турында» Татарстан Республикасы Законы, башка федераль законнар, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Президенты указлары һәм боерыклары, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Хөкүмәте карарлары һәм боерыклары, Азнакай муниципаль районы жирле үзидарә органнарының башка норматив-хокукий актлары, гамәлгә куючы карарлары һәм әлеге Устав нигезендә расланган локаль норматив актлар белән жайга салына.

Искәrmә: Югарыда күрсәтелгән норматив актларны юкка чыгарганда (өстәлгәндә), үзгәрткәндә (өстәгәндә) Учреждение, кертелгән үзгәрешләргә (өстәмәләргә) исәпкә алып, яңа кабул ителгән норматив актларга яки норматив хокукий актларга таяна.

1.5. Учреждениенең тулы исеме рус телендә: Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы «Мәлбагыш авылы урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе.

Учреждениенең татар телендә тулы исеме: Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе «Мәлбагыш урта гомуми белем бирү мәктәбе».

Учреждениенең рус телендә кыскартылган исеме: МБОУ «СОШ с.Мальбагуш» Азнакаевского муниципального района РТ.

1.6. Юридик адресы: 4233308, Татарстан Республикасы, Азнакай районы, Мәлбагыш авылы, Жәлил ур., 13 йорт.

Факттагы адресы: 4233308, Татарстан Республикасы, Азнакай районы, Мәлбагыш авылы, Жәлил ур., 13 йорт.

1.7. Учреждение әлеге Уставта каралган эшчәнлек алып барырга хокуклы, чөнки ул булдырылган максатларга ирешүгә хезмәт итә һәм күрсәтелгән максатларга туры килә.

1.8. Учреждение юридик зат булып тора, үз исеме белән мөһерә бар, мөстәкыйль баланса ия була ала.

Учреждение үз исемненән шартнамәләр төзәргә, мөлкәти һәм шәхси милек булмаган хокуклар сатып алырга һәм вазифалар йөртәргә, судта гариза бирүче һәм җавап бирүче булырга хокуклы.

1.9. Учреждение Федераль казначылыкның территориаль органында, муниципаль берәмлекнең финанс органында счет ачарга хокуклы.

Учреждение Россия Федерациясе законнары нигезендә Федераль казначылыкның территориаль органында ачыла торган шәхси счетлар аша үзенә кергән акчалар белән операцияләргә башкара. Учреждение акчаны кредит оешмаларында депозитларга урнаштырырга, шулай ук кыйммәтле кәгазьләр белән алыш-биреш ясарга хокуклы түгел.

1.10. Учреждениенең белем бирү процессын эзерләүгә һәм алып баруға юнәлтелгән устав финанс-хужалык эшчәнлеген алып бару өлешендә юридик затның хокуклары дәүләт теркәвенә алынганнан бирле барлыкка килә.

1.11. Учреждение РФ законнары белән бирелә торган белем бирү эшчәнлегенә хокук һәм лицензия биргәннән соң ташламалар ала.

1.12. Учреждение тарафыннан гамәлгә ашырыла торган белем бирү эшчәнлеге, Россия Федерациясенең Мәгариф турында законнарында билгеләнгән үзенчәлекләргә исәпкә алып, эшчәнлекнең аерым төрләрен лицензияләү турындагы законнары нигезендә лицензияләнергә тиеш.

Белем бирү эшчәнлеген алып бару һәм Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән ташламаларны алу хокукы лицензияләүче орган – Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең мәгариф өлкәсендә Россия Федерациясенең белем бирү турындагы законнары нигезендә тапшырылган вәкаләтләрне гамәлгә ашыручы орган тарафыннан учреждениюга бирелгән белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыруга лицензия белән раслана.

1.13. Лицензияләүне таләп итә торган башка эшчәнлек учреждение тарафыннан бары тик тиешле лицензия алганнан соң гына гамәлгә ашырыла.

1.14. Белем бирү эшчәнлегенә дәүләт аккредитациясе Мәгариф турында Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән тәртиптә үткәрелә. Белем бирү эшчәнлегенә дәүләт аккредитациясенең максаты-башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлегенең федераль дәүләт белем бирү стандартларына туры килүен раслау.

1.15. Төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программалары буенча дәүләт йомгаклау аттестациясен уңышлы узган затларга. Учреждение төп гомуми яки урта гомуми белем бирү турындагы аттестатны тиешле дәрәжәдәге гомуми белем алуны раслый.

Билгеләнгән тәртиптә Дәүләт аккредитациясе булган төп гомуми яки урта гомуми белем бирү программасы буенча аттестат бирү хокукы аккредитация органы – Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең мәгариф өлкәсендә Россия Федерациясе тарафыннан тапшырылган вәкаләтләрне гамәлгә ашыручы органы тарафыннан учреждениюга бирелгән дәүләт аккредитациясе турындагы таныклык белән раслана.

1.16. Учреждение үз эшчәнлеге нәтижеләре өчен гамәлгә куючы алдында җавап бирә, шулай ук билгеләнгән формалар буенча житештерү-хужалык эшчәнлеге турында тиешле органнарга мәгълүмат бирә. Учреждение гамәлгә куючы йөкләмәләре буенча җавап бирми.

1.17. «Азнакай үзәк район хастаханәсе» ДАССО һәм учреждение арасындагы килешү нигезендә медицина персоналы белән тәэмин ителә.

1.18. Укучыларны тукландыруны оештыру (азык-төлек продуктларын алу, саклау һәм исәпкә алу, азык-төлек блогында кулинария продукциясе житештерү, укучылар һәм тәрбияләнүчеләрнең туклануын кабул итү өчен шартлар тудыру һ.б.) учреждение тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Учреждениедә укучыларны тукландыру, шулай ук азык-төлек саклау һәм эзерләү өчен махсус җайлаштырылган бүлмәләр бүлеп бирелә.

Туклану сыйфатына, азык-төлек блогының санитар торышына, азык-төлекне саклауның дөреслегенә, сату срокларының үтәлешенә контроль учреждение директорына йөкләнә.

1.19. Бердәм белем бирү программасын гамәлгә ашыру максатларында Учреждение, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасының гамәлдәге законнары нигезендә, үз эшен югары уку йортлары белән берлектә төзи ала.

1.20. Учреждение аның эшчәнлеге турында мәгълүматны үз эченә алган ачык һәм һәркем өчен мөмкин булган мәгълүмат ресурсларын формалаштыра һәм Россия Федерациясе законнарында каралган документларның һәм документларның күчermәләренең ачыклығын һәм ачыклығын тәмин итә, аларны мәгълүмати-телекоммуникация челтәрләрендә, шул исәптән «Интернет»челтәрләндәге учреждениенң рәсми сайтында урнаштыру юлы белән.

1.21. Учреждение һәм гамәлгә куючы арасындагы мөнәсәбәتلәр Россия Федерациясе законнары һәм әлеге Устав нигезендә жайга салына. Укучылар, ата-аналар (законлы вәкилләр) белән учреждениенң мөнәсәбәтләре Россия Федерациясенң Мәгариф турындагы законнары нигезендә һәм әлеге уставта билгеләнгән тәртиптә жайга салына.

2. Учреждениенң төп максатлары, бурычлары һәм аларны тормышка ашыру

2.1. Учреждение аның эшчәнлегенң төп максаты-укучыларның белем бирү программаларын үзләштерү (белем бирү мөнәсәбәтләре), башлангыч гомуми, төп гомуми һәм (яки) урта гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлегенә укучы хокукларны тормышка ашыруны.

2.2. Төп эшчәнлек предметы-мәгариф өлкәсендә эшләр башкару һәм хезмәтләр күрсәтү, шул исәптән төп гомуми белем бирү программаларын – башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирү программаларын, шулай ук жайлаштырылган төп белем бирү программаларын, аерым фәннәрне тирәнтен өйрәнү программаларын гамәлгә ашыру.

2.3. Учреждениенң төп максатлары-гомуми белем бирү программаларын мәжбүри тоту нигезендә шәхеснң гомуми культурасын формалаштыру, аларны жәмгыять тормышына яраклаштыру, һөнәри белем бирү программаларын аңлы рәвештә сайлау һәм алга таба үзләштерү өчен нигез булдыру, гражданлык, хезмәт сөючәнлек, кеше хокукларына һәм ирекләренә хөрмәт, әйләнә-тирә табигатькә, Ватанга, гаиләгә мөхәббәт тәрбияләү, сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру.

2.4. Учреждениенң төп бурычлары булып тора:

- шәхес, жәмгыять, дүләт мәнфәгатьләрендә укыту һәм тәрбияләү, сәламәтлекне саклауны тәмин итү һәм шәхеснң төрле яктан үсеше өчен уңайлы шартлар тудыру, һәр укучының сәләтен ачу һәм үстерү, югары технологияле, конкурентлы дөньяда тормышка эзәр шәхес тәрбияләү, шул исәптән укучының үзлегеннән белем алуға һәм өстәмә белем алуға ихтыяжын канәгатьләндерү мөмкинлеге.;

- кеше гомеренң һәм саулыгының, шәхес хокукларының һәм ирекләренң, шәхеснң ирекле үсеше, бер-береңә хөрмәт, хезмәт сөючәнлек, гражданлык, патриотизм, жаваплылык, хокукый культура, табигатькә һәм әйләнә-тирә мохиткә сак караш, табигатьтән рациональ файдалану кебек өстенлекле юнәлешләр;

- мәгарифнң дөньяви характеры;

- Татарстан Республикасы территориясендә белем бирү процессының бердәмлеге, күпмилләтлек шартларында Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе халыкларының этномәдәни үзенчәлекләрен һәм традицияләрен саклау һәм үстерү;

- белем бирү белән идарә итүнң демократик характеры, учреждение хезмәткәрләренң, укучы, ата-аналарның (законлы вәкилләренң) учреждение белән идарә итүдә катнашу хокукларын тәмин итү.

2.5. Муниципаль йөкләмә учреждение өчен гамәлгә куючы тарафыннан әлеге уставның төп эшчәнлеккә караган эшчәнлек төрләре нигезендә төзелә һәм раслана.

Учреждение муниципаль биремне үтәүдән баш тартырга хокукы түгел.

Учреждение билгеләнгән муниципаль йөкләмәдән тыш, шулай ук Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән муниципаль йөкләмә кысаларында эшләр башкарырга, аның төп эшчәнлегенә караган хезмәтләр күрсәтергә, гражданнар һәм юридик затлар өчен түләү һәм бер үк шартларда бер үк төрле хезмәтләр күрсәткәндә хезмәт күрсәтергә хокукы. Күрсәтелгән түләүне билгеләү тәртибе, әгәр Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә.

2.6. Учреждение эшчәнлекнең төп төрләре булмаган башка төр эшчәнлекләре бары тик постолкка гына гамәлгә ашырырга хокуклы, чөнки ул булдырылган максатларга ирешүгә хезмәт итә һәм мондый эшчәнлек әлегә Уставта күрсәтелгән очракта шушы максатларга туры килә.

2.7. Үзенең төп максатлары һәм бурычлары нигезендә Учреждение түбәндәге эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашырырга хокуклы:

- мөстәкыйль рәвештә белем бирү, фәнни, административ, финанс-икътисадый эшчәнлекне гамәлгә ашыру;

- гражданнарның сәламәтлеген саклау өлкәсендә консультация, мәгърифәтчелек эшчәнлеген алып бару һәм Учреждениене булдыру максатларына каршы килми торган башка төр эшчәнлек алып бару;

- үз Устав эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен өстәмә финанслау чыганаclarын һәм матди чараларны жәлеп итү;

- Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә арендатор һәм мөлкәтне арендаучы буларак чыгыш ясарга;

- мәгариф өлкәсендә эшләр башкарырга һәм хезмәтләр күрсәтергә, шул исәптән өстәмә гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашырырга, тиешле лицензия булган очракта;

- Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә хәйрия чаралары үткәрергә;

- массакүләм мәгълүмат чараларынан һәм башка формалардан файдаланып, Учреждение эшчәнлеген популярлаштыру һәм пропагандалау;

- Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә тышкы икътисадый эшчәнлекне гамәлгә ашыру;

- экстерннар өчен арадаш һәм дөүләт йомгаклау аттестациясен үткәрергә;

- озынайтылган көн төркемнәрендә балаларны карау;

- балаларны карау;

- каникуллар чорында 6,5 яшьтән алып 18 яшькә кадәрге балаларның ялын һәм сәламәтләндерүен оештыру;

- конкурслар, чаралар, фестивальләр оештыру һәм үткәрү буенча эшчәнлек алып бару;

- театр тамашаларын, концертларны һәм башка сәхнә чыгышларын оештыру һәм кую буенча эшчәнлек алып бару;

- физкультура-сәламәтләндерү эшчәнлеген (спорт чараларын, спорт бәйрәмнәрен, спорт ярышларын һәм турнирларны оештыру һәм уздыру);

- педагогика, гомуми һәм яшь психологиясе, гаилә һәм тәрбия психологиясе, һөнәри юнәлеш бирү һәм белем алу мәсьәләләре буенча ата-аналарга (законлы вәкилләргә) консультацияләр бирү;

2.8. Үзләренең устав максатларына ирешү һәм бурычларны үтәү өчен учреждение компетенциясенә керә:

- укучыларның эчке тәртип кагыйдәләрен, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, башка локаль норматив актларны эшләү һәм кабул итү;

- белем бирү эшчәнлеген матди-техник яктан тәэмин итү, дөүләт һәм жирле нормалар һәм таләпләр, шул исәптән федераль дөүләт белем бирү стандартлары нигезендә биналарны жиһазлау;

- гамәлгә куючыга һәм жәмәгатьчелеккә финанс һәм матди чаралар керү һәм аларны тоту турында еллык хисап, шулай ук үз-үзенә тикшерү нәтижәләре турында хисап бирү;

- эшчәнлек белән идарә итү структурасын билгеләү;

- хезмәткәрләргә хезмәт хакын, шул исәптән вазыйфаи окладларга өстәмәләр һәм өстәмәләр билгеләү, аларны премияләү тәртибе һәм күләме;

- Россия Федерациясенең норматив хокукый актларында башкача билгеләнмәгән булса, штат расписаниесен билгеләү;

- хезмәткәрләрне эшкә кабул итү, алар белән хезмәт килешүләрен төзү һәм өзү, әгәр Россия Федерациясенең норматив хокукый актларында башкача билгеләнмәгән булса, вазыйфай бурычларны бүлү, хезмәткәрләрнең өстәмә һөнәри белемен оештыру һәм шартлар тудыру;

- учреждениенең белем бирү программаларын эшләү һәм раслау;

- учреждениегә укучыларны кабул итү;

- дәүләт аккредитациясе алган башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирү программаларын тормышка ашырганда куллануга тәкъдим ителгән дәреслекләрнең исемлеген, шулай ук әлеге белем бирү программаларын тормышка ашырганда куллануга рөхсәт ителгән уку әсбапларын билгеләү;

- укучыларның өлгерешен һәм арадаш аттестацияләүне агымдагы контрольдә тоту, аларның формаларын, вакыт-вакыт һәм үткәрү тәртибен билгеләү;

- белем бирү программаларын үзләштерү нәтижәләренең индивидуаль исәпкә алу, шулай ук архивларда бу нәтижәләр турында мәгълүматны кәгазьдә һәм (яки) электрон чыганаclarда саклау;

- укуту һәм тәрбия, белем бирү технологияләрен, электрон укуту методларын куллану һәм камилләштерү;

- үз-үзенә тикшерү, белем бирү сыйфатын бәяләүнең эчке системасы эшчәнлеген тәэмин итү;

- сәламәтлекне саклау һәм ныгыту, укучыларны һәм учреждение хезмәткәрләрен тукландыруны оештыру өчен кирәкле шартлар тудыру;

- мәгариф өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукый жайга салу функцияләрен гамәлгә ашыручы башкарма хакимиятнең федераль органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә наркотик һәм психотроп матдәләрнең законсыз куллануын иртә ачыклау максатыннан, укучыларга социаль-психологик тест үткәрүне оештыру;

- физик культура һәм спорт белән шөгылләнү өчен шартлар тудыру;

- Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган һәм учреждениедә гамәлгә ашырыла торган балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) ижтимагый берләшмәләре эшчәнлегенә булышлык күрсәтү;

- фәнни-методик эшне оештыру, шул исәптән фәнни һәм методик конференцияләр, семинарлар оештыру һәм үткәрү; ;

- "Интернет» челтәрендәге учреждениенең рәсми сайты булдыру һәм алып баруны тәэмин итү;

- Россия Федерациясе законнары нигезендә башка мәсьәләләр.

2.9. Учреждение Россия Федерациясенең Мәгариф турындагы законнары, шул исәптән:

- белем бирү программаларын тулы күләмдә тормышка ашыруны, укучыларны әзерләү сыйфатының билгеләнгән таләпләргә туры килүен, кулланыла торган формаларның, чараларның, укуту һәм тәрбия алымнарының яшь, психофизик үзгәрешләргә, һәм әһәмияткә, укучыларның сәләтенә, мәнфәгатьләренә һәм ихтыяжларына туры килүен тәэмин итү;

- укучыларның, учреждение хезмәткәрләренең тормышын һәм сәламәтлеген тәэмин итүче билгеләнгән нормаларга туры китереп, укучыларны тәрбияләү, укуту, тәрбияләү, карау һәм карау өчен куркынычсыз шартлар тудыру;

- үтәргә хокукларын һәм ирекләрен укучылар, ата-аналар (законлы вәкилләре) балигъ булмаган укучылар, учреждение хезмәткәрләре;

- балигъ булмаган балаларның барлык хезмәткәрләрен, ата-аналарын (законлы вәкилләрен) әлеге устав, белем алуға лицензиясе, дәүләт аккредитациясе турында таныклык, белем бирү эшчәнлеген оештыруны һәм гамәлгә ашыруны регламентлаучы башка документлар белән таныштыру;

- учреждение хезмәткәрләренә хезмәт хакын һәм башка түләүләренә вакытында һәм тулы күләмдә тәэмин итәргә.

2.10. Учреждение Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә аның компетенциясенә кертелгән функцияләренә үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен, уку планы нигезендә белем бирү программаларын тулы күләмдә тормышка ашырмаган өчен, чыгарылыш сыйныф укучыларының белем бирү сыйфаты, шулай ук укучыларның, учреждение

хезмәткәрләренен гомере һәм сәламәтлеге өчен, Россия Федерациясе законнарында каралган башка гамәлләр өчен җаваплы. Белем алучыларның, балигъ булмаган балаларның ата-аналарының (законлы вәкилләренен) хокукларын һәм ирекләрен барлыкка китерү турында законнарда каралган, белем бирү эшчәнлеген оештыру һәм гамәлгә ашыру таләпләрен бозган өчен Учреждение һәм аның вазыйфаи затлары Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе Кодексы нигезендә административ җаваплылыкка тартыла.

3. Белем бирү процессының эчтәлеге һәм структурасы

3.1. Белем бирү процессының гомуми структурасында төп белем бирелә, аның нигезендә федераль дәүләт белем бирү стандарты (ФГОС), дәүләт белем бирү стандартының федераль компоненты (ФКГОС) һәм укучыларның индивидуаль сәләтен үстерүгә юнәлдерелгән региональ һәм мәктәп компонентларын гамәлгә ашыруны күздә тоткан өстәмә белем бирү тулысынча гамәлгә ашырыла.

3.2. Учреждение гомуми белем бирүнең дүрт дәрәжәсе нигезендә белем бирү процессын гамәлгә ашыра:

- беренче дәрәжә – башлангыч гомуми белем бирү;
- икенче дәрәжә-төп гомуми белем;
- өченче дәрәжә-урта гомуми белем.

Башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем алу сроклары гомуми белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандартлары белән билгеләнә.

Башлангыч гомуми белем бирү укучының шәхесен формалаштыруга, аның шәхси сәләтләрен үстерүгә, укыту эшчәнлегендә уңай мотивация һәм осталык (уку, хат, хисап, уку эшчәнлегенен төп күнекмәләренә, теоретик фикерләү элементларына, үз-үзенә контрольдә тоту, үз-үзенә тоту һәм сөйләм культурасы, шәхси гигиена һәм сәламәт яшәү рәвеше нигезләре) булдыруга юнәлтелгән.

Башлангыч гомуми белем бирү төп гомуми белем алу базасы булып тора.

Башлангыч гомуми белем дәрәжәсендә укытуның норматив вакыты-4 ел.

Төп гомуми белем укучы шәхесен формалаштыруга һәм формалаштыруга (әхлакый карашлар, эстетик зәвык һәм сәламәт яшәү рәвеше, милләтара һәм этникара аралашуның югары культурасын формалаштыруга, фәннәр нигезләрен, Россия Федерациясенен дәүләт телен үзләштерүгә, акыл һәм физик хезмәт күнекмәләрен үзләштерүгә, белемнәрен, кызыксынуларын, социаль үзбилгеләнүгә сәләтен арттыруга) юнәлтелгән.

Төп гомуми белем бирү урта гомуми белем, Урта һөнәри белем алу базасы булып тора.

Белем бирүнең норматив вакыты төп гомуми белем дәрәжәсендә-5 ел.

Урта гомуми белем укучы шәхесен формалаштыруга һәм формалаштыруга, укучының танып белү һәм иҗат мөмкинлекләрен үстерүгә, урта гомуми белем бирүне индивидуальләштерү һәм һөнәри юнәлеш бирү нигезендә мөстәкыйль уку эшчәнлеге күнекмәләрен формалаштыруга, укучыларны жәмгыять тормышына, мөстәкыйль тормыш сайлавына, белем алуны дәвам итүгә һәм һөнәри эшчәнлек башлануға юнәлтелгән.

Урта гомуми белем бирү урта һөнәри һәм югары һөнәри белем алу өчен нигез булып тора.

урта гомуми белем дәрәжәсендә норматив укыту вакыты – 2 ел.

3.3. Башлангыч гомуми белем, төп гомуми белем, урта гомуми белем мәжбүри белем бирү дәрәжәләре. Башлангыч гомуми һәм (яки) төп гомуми белем бирү программаларын үзләштермәгән укучылар гомуми белем бирүнең түбәндәге баскычларында укырга рөхсәт ителми. Урта гомуми белем бирүнең мәжбүрилеге таләбе, әгәр дә моңа кадәр укучыларга тиешле белем алынмаган булса, аларга унсигез яшь тулганчы үз көчен саклап кала.

3.4. Башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирүнең эчтәлеге башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программалары белән билгеләнә.

Гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыру структурасы, күләме, шартлары һәм үзләштерү нәтижәләренә карата таләпләр федераль дәүләт белем бирү стандартлары белән билгеләнә.

Гомуми белем бирү программалары мөстәкыйль рәвештә учреждение тарафыннан эшләнә һәм раслана.

Гомуми белем бирү программасы уку планын, календарь уку графигын, уку предметлары, курслар, дисциплиналар (модульләр) программаларын, бәяләү һәм методик материалларны, шулай ук укучыларны тәрбияләүне һәм укытуны тәмин итә торган башка компонентларны үз эченә ала.

Дәүләт аккредитациясе булган гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы Учреждение, федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә һәм тиешле үрнәк төп белем бирү программаларын исәпкә алып, әлеге белем бирү программаларын эшли.

3.5. Башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген оештыру, аерым уку предметларын, тиешле мәгариф программасының (профилье укыту) предметларын тирәнтен өйрәнүне тәмин итә торган укучыларның белем бирү ихтыяжларын һәм мәнфәгатьләрен исәпкә алып, этәлекне дифференциацияләүгә нигезләнәргә мөмкин.

Аерым уку предметларын тирәнтен өйрәнүле класска шәхси сайлап алуны оештыру яки профильле укыту өчен укучы яки балигь булмаган баланың ата-аналарының (законлы вәкилләренән) тиешле локаль норматив акт нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.6. Озак вакыт дәвалануга мохтаж булган укучылар, сәламәтлеге буенча учреждениегә йөри алмый торган инвалид балалар өчен башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү өйдә оештырыла. Өйдә укытуны оештыру өчен нигез булып медицина оешмасы бәяләмәсе һәм балигь булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) мөрәжәгатә тора.

Учрежденидә мөмкинлекләре чикле затларга сыйфатлы белем бирүне дискриминацияләмичә, үсеш һәм социаль адаптация бозуларын коррекцияләү, махсус педагогик алымнар нигезендә иртә коррекцион ярдәм күрсәтү өчен, шул исәптән сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән затларга инклюзив белем бирүне оештыру юлы белән дә, кирәкле шартлар тудырыла.

Физик мөмкинлекләре чикләнгән балаларга белем һәм тәрбия бирүне оештыру шартлары һәм белем бирү этәлегә жайлаштырылган төп гомуми белем бирү программасы белән билгеләнә.

Физик мөмкинлекләре чикләнгән балаларга белем бирү башка укучылар белән берлектә дә, аерым сыйныфларда да, төркемнәрдә дә оештырылырга мөмкин.

Физик мөмкинлекләре чикле балалар ата-аналар (законлы вәкилләр) ризалыгы белән һәм психологик-медик-педагогик комиссия тәкъдимнәре нигезендә адаптацияләнгән төп гомуми белем бирү программасы буенча укуларга кабул ителә.

3.7. Белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру лицензиясе нигезендә учрежденидә шулай ук түбәндәге өстәмә гомуми белем бирү программалары гамәлгә ашырыла ала: төрле юнәлештәге өстәмә гомуми үсеш программалары: табигый фән, физкультура-спорт, сәнгать, туристлык-туган якны өйрәнү, социаль-педагогик, техник, хәрби – патриотик, шул исәптән түләүле нигездә.

Гомумүсештәге өстәмә программаларның этәлегә һәм алар буенча уку сроклары учреждение тарафыннан эшләнгән һәм расланган белем бирү программасы белән билгеләнә.

3.8. Учреждение түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәтү турындагы килешүләр буенча физик һәм (яки) юридик затлар акчасы хисабына белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашырырга хокуклы. Түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәтүдән Керем учреждение тарафыннан устав максатлары нигезендә кулланыла.

Түләүле белем бирү хезмәтләре Татарстан Республикасы бюджетының, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы бюджетының бюджет ассигнованиеләре хисабына финанс белән тәмин ителә торган белем бирү эшчәнлеген урынына күрсәтеләргә тиеш түгел.

3.9. Түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәткәндә Учреждение Россия Федерациясе Граждан кодексына, «кулланучылар хокукларын яклау турында» 07.02.1992 ел, № 2300-1 Россия Федерациясе Законына, Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 15.08.2013 ел, № 706 карары белән расланган Түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәтү кагыйдәләренә һәм түләүле белем бирү хезмәтләрен күрсәтү тәртибен регламентлаучы локаль норматив актка таяна.

3.10. Түләүле өстәмә белем бирү хезмәтләре ирекле рәвештә күрсәтелә, алар белән түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәтүгә килешү төзелә торган укучылар һәм (яки) аларның ата-аналарының (законлы вәкилләренен) язма гаризасы буенча.

3.11. Түләүле белем бирү хезмәтләрен күрсәтүдән учреждениенен керемнәре аның мөстәкыйль карамагына керә һәм, әгәр Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, ул булдырылган максатларга ирешү өчен кулланыла.

4. Белем бирү процессын оештыру

4.1. Укучыларны учреждениегә кабул итү Россия Федерациясе законнары нигезендә эшләнган учреждениегә гражданнарны кабул итү кагыйдәләрен билгеләүче локаль норматив акт нигезендә башкарыла.

4.2. Учреждениедә башлангыч гомуми белем алу Балаларның сәламәтлеге буенча каршы күрсәткечләре булмаганда, алты яшкә житкәннән соң, әмма алар сизгез яшкә житкәннән соң гына башлана. Балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) гаризасы буенча гамәлгә куючы башлангыч гомуми белем бирү программалары буенча иртә яки аннан соңрак яшәтәге балаларны учреждениегә кабул итүне рөхсәт итәргә хокуклы.

4.3. Учреждение керүче һәм (яки) аның ата-аналарын (законлы вәкилләрен) әлеге устав, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыруга лицензиясе, дәүләт аккредитациясе турында таныклык, белем бирү программалары һәм белем бирү эшчәнлеген оештыруны һәм гамәлгә ашыруны, укучыларның хокуклары һәм бурычлары белән таныштырырга тиеш.

4.4. Учреждениенен учреждениегә укырга яки арадаш аттестация һәм (яки) дәүләт йомгаклау аттестациясе узду өчен кешене кабул итү турындагы боерыгы белем бирү мөнәсәбәтләре барлыкка килүнең нигезе булып тора.

Белем алучының хокуклары һәм бурычлары, белем алуга кабул ителгән затта, затка укуга кабул итү турында боерыкта күрсәтелгән датадан барлыкка килә.

4.5. Учреждениедә сыйныфларның саны, санитар-эпидемиологик кагыйдәләрен һәм нормативларны исәпкә алып, гражданнарның бирелгән гаризалары һәм белем бирү процессын гамәлгә ашыру өчен булдырылган шартларның санына карап билгеләнә.

4.6. Укучыларның дисциплинасы учреждениедә укучыларның һәм педагогик хезмәткәрләреннән кешелек абруен хөрмәт итү нигезендә хуплана. Белем бирү программаларын тормышка ашырганда укучыларның физик һәм психик сәламәтлегенә зыян китерүче уку һәм тәрбия методларын һәм чараларын, белем бирү технологияләрен куллану тыела.

4.7. Учреждение укучыларның киemenә карата таләпләрне, шул исәптән аның гомуми төренә, төсенә, фасына, укучыларның кием-салым төрләренә, аерымлык билгеләренә таләпләрне һәм, әгәр Россия Федерациясе законнарында башкача билгеләнмәгән булса, аны йөртү кагыйдәләрен билгели. Әлеге Устав нигезендә әлеге таләпләрне һәм кагыйдәләрен билгели торган учреждениенен локаль норматив акты мәктәп советы, балигы булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) советы, шулай ук учреждение хезмәткәрләренен вәкиллеке органы фикерләрен исәпкә алып кабул ителә.

4.8. Мәгариф процессын гамәлгә ашыру учреждениедә уку планы нигезендә төзелә, ул Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан тәкъдим ителгән базислы уку планы һәм уку һәм тәрбия планы нигезендә эшләнә, педагогик совет тарафыннан кабул ителә, уку-уку дәрәсләре расписаниесе нигезендә оештырыла.

Гомуми белем бирү программасының уку һәм тәрбия планы укучыларның исемлеген, эшкә яраклылыгын, уку предметларын, курсларны, дисциплиналарны (модульләрен), практиканы, башка төр уку эшчәнлеген һәм аларның арадаш аттестация рәвешләрен билгели.

4.9. Календарь уку графигы, уку планы һәм дәрәсләр расписаниесе санитар-эпидемиологик кагыйдәләрдә һәм нормативларда күрсәтелгән Белем бирү процессы режимына карата таләпләр кысаларында учреждение тарафыннан мөстәкыйль рәвештә эшләнә.

4.10. Учреждение мөстәкыйль рәвештә сайлап алу формалары, чаралары һәм методларын уку һәм тәрбия. Ул шулай ук укучыларның өлгерешенә агымдагы контроль һәм арадаш

аттестация үткөрү тәртибен баялөү системасын, формаларын, вакытын һәм тәртибен мөстәкыйль сайлап алуа.

4.11. Гомуми белем бирү программалары буенча уку формалары, әгәр «РФдә мәгариф турында» Федераль законда башкача билгеләнмәгән булса, тиешле федераль дөүләт белем бирү стандартлары белән билгеләнә.

Белем алуның төрле формалары һәм уку формалары ярашуы рөхсәт ителә.

4.12. Гомуми белем алу Гаилә белеме һәм үз-үзеңә белем алу рәвешендә алынырга мөмкин. Гомуми белем алу формасы һәм конкрет гомуми белем бирү программасы буенча уку формасы балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) тарафыннан билгеләнә. Балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) тарафыннан гомуми белем алу рәвешләре һәм уку формалары сайлаганда баланың фикере исәпкә алына.

Балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) тарафыннан Гаилә белеме алу рәвешендә гомуми белем алу формасын сайлаганда, балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) бу хакта үзләре яши торган Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы жирле үзидарә органына хәбәр итәләр. Гаилә белеме һәм үз-үзеңә белем бирү рәвешендә уку учреждениедә алга таба арадаш һәм дөүләт йомгаклау аттестациясен узу хокукы белән гамәлгә ашырыла.

4.13. Учреждение шәхси уку планы буенча укучыларның өйләрендә, сәламәтлек торышы турындагы медицина баяләмәсе нигезендә, дәрәсләрне тәэмин итә, расписание төзи, педагогик хезмәткәрләренә шәхси составын билгели. Балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) өйдә дәрәсләр үткөрү өчен шартлар тудырырга бурычлы.

Шәхси уку планы буенча уку, шул исәптән тизләтелгән уку, үзләштерелә торган гомуми белем бирү программалары кысаларында, учреждениенең локаль норматив актларында билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

Шәхси уку планы нигезендә уку барышында аның дөвамлылығы учреждение тарафыннан конкрет укучының үзенчәлекләрен һәм белем бирү ихтияжларын исәпкә алып үзгәртеләргә мөмкин.

4.14. Белем бирү программаларын тормышка ашырганда, белем алу формасына бәйсез рәвештә, төрле белем бирү технологияләре, шул исәптән дистанцион белем бирү технологияләре, электрон уку кулланыла. Моннан тыш, Учреждение гомуми белем бирү программасын карап тоту һәм уку планнарын төзү, тиешле белем бирү технологияләрен куллану буенча модуль принципка нигезләнгән белем бирү эшчәнлеген оештыру формасын куллану хөкүкы.

4.15. Учреждение гомуми белем бирү программаларын мөстәкыйль рәвештә дә, аларны тормышка ашыруның челтәр формалары аша да гамәлгә ашырырга хөкүкы.

Белем бирү программаларын челтәрле рәвештә тормышка ашыруны оештыру өчен, Учреждение, шундый оешмалар белән берлектә, гомуми белем бирү программаларын тормышка ашыручы берничә оешма тарафыннан, шул исәптән, үсеш һәм социаль адаптацияне бозуларга коррекция бирүне тәэмин итә торган белем бирү программаларын эшли һәм раслый, шулай ук гомуми белем бирү программаларын тормышка ашыруның челтәр формасын кулланып гамәлгә ашырыла торган белем бирү программасының төрен, дәрәжәсен һәм (яки) юнәлешен билгели.

4.16. Гомуми белем бирү программасын, шул исәптән уку предметының аерым өлешен яки барлык күләмен, курсны, гомуми белем бирү программасының дисциплинасын (модуль) үзләштерү укучыларның өлгерешен тикшереп тору һәм арадаш аттестацияләү белән бергә алып барыла. Укучыларның өлгерешенә контроль һәм арадаш аттестацияне үткөрү формалары, вакыты һәм тәртибе учреждениенең локаль норматив акты белән регламентлана. Төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программалары буенча укучыларны үзләштерү йомгаклау аттестациясе белән тәмамлана, ул мәжбүри булып тора.

4.17. Уку елы программасын тулы күләмдә үзләштергән укучылар икенче сыйныфка күчәлә.

Житди сәбәпләр аркасында арадаш аттестацияне узмаган яки академик бурычлары булган укучылар икенче сыйныфка шартлы рәвештә күчәлә.

Киләсе уку елы дөвамында укучыларның академик бурычларын юкка чыгаруы өчен жаваплылык аларның эти-әниләренә (законлы вәкилләренә) йөкләнә.

Белем бирү программалары буенча учреждениедә билгеләнгән вакыт эчендә академик бурычларны бетермәгән укучылар ата-аналары (законлы вәкилләре) теләге буенча кабат укырга калалар, психологик-медик-педагогик комиссия тәкъдимнәре нигезендә жайлаштырылган төп белем бирү программалары буенча укырга яисә индивидуаль уку планы буенча укырга күчереләләр.

4.18. Төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программалары буенча дәүләт йомгаклау аттестациясен уңышлы узган затларга төп гомуми яки урта гомуми белем турында аттестат бирелә, ул тиешле дәрәжәдәге гомуми белем алуны раслый.

Йомгаклау аттестациясе узмаган яки йомгаклау аттестациясендә канәгатьләнерлек булмаган нәтижәләр алган затларга, шулай ук төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программасының бер өлешен үзләштергән һәм (яки) белем бирү оешмасыннан күчерелгән затларга белем бирү учреждениесе мөстәкыйль билгели торган үрнәк буенча уку яки уку чоры турында белешмә бирелә.

5. Хезмәткәрләрне комплекглау тәртибе һәм аларга түләү шартлары

5.1. Учреждение хезмәткәрләре өчен әлеге Учреждение директор булып тора. Хезмәт мөнәсәбәтләре хезмәткәр һәм учреждение жайга салына хезмәт килешүе. Хезмәт килешүе шартлары хезмәт турындагы Россия Федерациясе законнарына һәм коллектив шартнамәсенә каршы килә алмый.

5.2. Учреждениедә педагогик хезмәткәрләр белән беррәттән административ-хужалык, укыту-ярдәмче, өстәмә функцияләр башкаручы башка хезмәткәрләр вазыйфалары карала. Югарыда күрсәтелгән вазыйфаларны биләүгә квалификация белешмәләрендә күрсәтелгән квалификация таләпләренә җавап бирүче һәм (яки) һөнәри стандартларга ия затлар хокуклы.

5.3. Учреждениенң педагогик һәм башка хезмәткәрләрен сайлап алу, эшкә кабул итү һәм урнаштыру, аларның квалификация дәрәжәсе өчен җаваплылык учреждение директоры компетенциясенә керә.

5.4. Учреждениедә хезмәт эшчәнлегенә Россия Федерациясе Хезмәт кодексында каралган нигезләр буенча затлар рөхсәт ителми.

5.5. Учреждение хезмәткәрләренң хезмәт хақы һәм хезмәт килешүендә каралган хезмәт бурычларын үтәгән өчен түләнгән. Хезмәткәр тарафыннан башка эшләр һәм вазыйфаларны үтәү, Россия Федерациясе законнарында каралган очрактан тыш, өстәмә килешү буенча түләнгән.

5.6. Педагогик хезмәткәрләрне аттестацияләү, педагогик хезмәткәрләренң һөнәри эшчәнлекләрен баяләү нигезендә үзләре биләгән вазыйфаларына туры килү-килмәвен раслау һәм педагогик хезмәткәрләренң квалификация категориясен билгеләү максатларында, үткәрелә.

5.7. Аның ризалыгы белән педагогик хезмәткәргә тәрбия эшен оештыру һәм координацияләү буенча сыйныф җитәкчесе вазыйфалары йөкләнә ала. Сыйныф җитәкчесе эшчәнлегенә учреждениенен тиешле локаль норматив акты белән регламентлана.

5.8. Хезмәт шартнамәсе Россия Федерациясе Хезмәт кодексында каралган нигезләр буенча туктатылырга мөмкин. Учреждение инициативасы буенча хезмәт шартнамәсен туктату нигезләреннән тыш, Учреждение инициативасы белән хезмәт шартнамәсенң гамәлдә булу срогы чыкканчы педагогик хезмәткәрне эштән азат итү өчен нигез булып тора:

- бер ел эчендә кабат әлеге уставны тупас бозу (әлеге уставны тупас бозу төшенчәсе Россия Федерациясе законнары, учреждениенң локаль норматив актлары белән билгеләнә);

- укучының шәхесе өстеннән психик яки физик көч куллануга бәйле тәрбия методларын куллану, шул исәптән бер тапкыр кулану очрагында.

6. Мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар, аларның хокуклары һәм бурычлары

6.1. Учреждениедә белем бирү мөнәсәбәтләрендә укучылар, балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре), педагогик хезмәткәрләр катнаша.

Учреждение, укучы һәм (яки) балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) арасындагы мөнәсәбәтләр дигәндә учреждениедә укучыларга белем, тәрбия бирү, хезмәт күрсәтү белән бәйлә барлык мәсьәләләр дә аңлашыла.

Белем бирү мөнәсәбәтләрен барлыкка китерүне рәсмиләштерү, туктатып тору һәм туктату тәртибе учреждениенң тиешле локаль норматив акты белән регламентлана.

6.2. Балигъ булмаган балаларның ата – аналары (законлы вәкилләре) тарафыннан белем алу мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның хокуклары һәм җаваплылыгы чаралары «Россия Федерациясендә мәгариф турында» 29.12.2012 ел, №273-ФЗ Федераль законның 4 бүлегә, башка федераль законнар, учреждениенң локаль норматив актлары белән регламентлаштырылды.

6.3. Үз хокукларын яклау максатларында, балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) мөстәкыйль рәвештә яки үз вәкилләре аша хокуклы:

учреждение белән идарә итү органнарына укучыларның, балигъ булмаган балаларның ата-аналарының (законлы вәкилләренң) хокукларын бозучы һәм кысучы хезмәткәрләргә карата дисциплинар жәза бирү турында мөрәжәгать җибәргә. Мондый мөрәжәгатьләр, балигъ булмаган балаларны, аларның ата-аналарын (законлы вәкилләрен) җәлеп итеп, элегә органнар тарафыннан мәжбүри каралырга тиеш;

белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар арасындагы бәхәсләрне җайга салу комиссиясенә, шул исәптән педагогик хезмәткәр мәнфәгатьләре конфликты булу яки булмау мәсьәләләре буенча мөрәжәгать итәргә;

Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган хокукларны һәм законлы мәнфәгатьләренә яклауның башка алымнарын кулланырга.

6.4. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар арасындагы бәхәсләрне җайга салу буенча Комиссия Россия Федерациясенң Мәгариф турындагы законнары нигезендә төзелә. Белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучылар арасында бәхәсләрне җайга салу буенча Комиссиянең эшчәнлек тәртибе учреждениенң тиешле локаль норматив акты белән регламентлана.

6.5. Педагогик хезмәткәрләргә хокук һәм ирек бирелә, социаль ярдәм чаралары күрсәтелә, аларның югары һөнәри дәрәжәсен тәмин итүгә, һөнәри вазыйфаларны нәтиҗәле башкару өчен хезмәт күрсәтүгә, педагогик хезмәтнең абруен күтәрүгә юнәлдерелгән.

«Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрендәге 273 – ФЗ номерлы Федераль законның 5 бүлегә, башка федераль законнар белән, белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның-педагогик хезмәткәрләренң хокуклары һәм җаваплылыгы чаралары, бурычлары һәм чаралары регламентлаштырылды.

Педагогик хезмәткәрләренң үз вазыйфаларын үтәмәве яки тиешенчә үтәмәве алар тарафыннан аттестация узганда исәпкә алына.

6.6. Педагогик хезмәткәр тарафыннан һөнәри үз-үзенне тоту нормаларын яки элегә устав нормаларын бозуларны дисциплинар тикшерү бары тик язма рәвештә бирелгән шикаять буенча гына үткәрелергә мөмкин. Шикаятьнең күчәрмәсе элегә педагогик хезмәткәргә тапшырылырга тиеш. Дисциплинар тикшерүнең барышы һәм аның нәтиҗәләре буенча кабул ителгән карарлар, педагогик эшчәнлек белән шөгыйльләнүне тыюга алып баручы яки Балаларның мәнфәгатьләрен яклау кирәк булганда гына, кызыксынган педагогик хезмәткәр ризалыгы белән генә хәбәрдарлыкка бирелергә мөмкин.

6.7. Административ-хужалык, уку-тәрбия, өстәмә функцияләренә гамәлгә ашыручы башка хезмәткәрләренң хокуклары, бурычлары һәм җаваплылыгы учреждениедә, вазыйфаи инструкцияләрдә һәм хезмәткәрләр белән хезмәт килешүләрендә эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрендә беркетелгән.

7. Мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау һәм җайга салу

7.1. Мәнфәгатьләр каршылыгы дигәндә оешма (учреждение) хезмәткәренң шәхси кызыксынуы аның тарафыннан хезмәт вазыйфаларын тиешенчә башкаруга йогынты ясый һәм

оешма (учреждение) хезмәткәренең шәхси кызыксынуы һәм хезмәткәренең (учреждениенең) милкенә һәм (яки) оешманың (учреждениенең) эш репутациясенә зыян китерергә сәләтле булган оешманың (учреждениенең) хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре арасында каршылык туарга мөмкин булган хәл аңлашыла.

7.2. Хезмәт вазыйфаларын тиешенчә башкаруга йогынты ясый яки йогынты ясый ала торган учреждение хезмәткәренең шәхси кызыксынуы астында хезмәткәренә акча, кыйммәтләр, башка мөлкәт, шул исәптән милек хокукы, яки үзе өчен яки өченче затлар өчен милек характерындагы хезмәт күрсәтү рәвешендә керемнәр, кыйммәтләр, башка мөлкәт, милек хокуклары, милек характерындагы хезмәтләр башкаруы белән бәйлә рәвештә үзләренең яки өченче затларның милек характерындагы хезмәтләрен алу мөмкинлеге аңлашыла.

7.3. Учреждение директоры вазыйфаи бурычларны үтәгәндә шәхси кызыксыну туу турында гамәлгә куючыга хәбәр итәргә тиеш.

Хезмәткәре учреждение директорына вазыйфаи бурычларны үтәгәндә шәхси кызыксыну туу турында хәбәр итәргә тиеш. Учреждение директорына хәбәр итү тәртибе, хәбәрнамәләрдә булган мәгълүматлар исемлеге, бу мәгълүматларны тикшерүне оештыру һәм гаризаларны теркәү тәртибе учреждение директоры тарафыннан билгеләнә.

8. Мөлкәт һәм финанс-хужалык эшчәнлеге

8.1. Учреждение Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында, әлеге уставта билгеләнгән чикләрдә финанс-хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыра.

8.2. Учреждение мөлкәте аңа Россия Федерациясе Граждан кодексы нигезендә оператив идарә хокукында беркетелә. Учреждениенең милекчесе-Татарстан Республикасының Азнакай муниципаль районы.

Бу Учреждение гамәлдәге законнарда һәм әлеге Уставта билгеләнгән чикләрдә, үз эшчәнлеге, муниципаль бирем һәм мөлкәт билгеләнеше, аларга ия булу, файдалану һәм алар белән эш итү хокукы нигезендә гамәлгә ашыра.

8.3. Учреждение тарафыннан үз устав бурычларын үтәү өчен кирәкле жир кишәрлеге аңа даими (сроксыз) файдалану хокукында бирелә.

8.4. Учреждение үзенә беркетелгән мөлкәтне Россия Федерациясенә гамәлдәге законнары белән билгеләнгән чикләрдә, мөлкәтне билгеләү һәм эшчәнлекнең устав максатлары нигезендә, оператив идарә итү хокукында куллана.

8.5. Учреждение милекче алдында үзләренә беркетелгән мөлкәтне саклау һәм нәтижәле файдалану өчен җаваплы.

8.6. Милекче ризалыгыннан башка Учреждение милекче яки аңа милекче бүлеп биргән акча, шулай ук күчемсез милек хисабына сатып алынган аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт белән эш итәргә хокукы түгел.

Калганнарда мөлкәт белән оператив идарә итү хокукындагы Учреждение, Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, мөстәкыйль эш итә ала.

8.7. Учреждениегә беркетелгән яки учреждениегә гамәлгә куючы тарафыннан әлеге мөлкәт сатып алуга бүлеп бирелгән акчалар хисабына сатып алынган күчемсез милек, шулай ук учреждениедә булган аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт билгеләнгән тәртиптә аерым исәпкә алынырга тиеш.

8.8. Учреждение әлеге Уставта каралган эшчәнлекне бары тик бары тик бары тик бары тик шушы максатларда гына тормышка ашырырга хокукы. Мондый эшчәнлектән алынган керемнәр һәм әлеге керемнәр хисабына алынган мөлкәт учреждениенең мөстәкыйль карамагына керә.

Учреждение эшчәнлегенә керем китерүчегә керә:

- Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә мөлкәтне арендага бирү;

- үз продукцияне сату, эшләр башкару һәм хезмәт күрсәтү, әлеге Устав нигезендә рөхсәт ителгән эшчәнлек нигезендә учреждениесе;

- түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәтү.

Учреждение керем китерүче эшчәнлек буенча керемнәрнең һәм чыгымнарның аерым исәбен алып бара.

Гамәлгә куючы, әлеге Уставта каралган белем бирү эшчәнлегенә зыян китергән очракта, керем китерүче Учреждение эшчәнлеген туктатырга хокуклы.

8.9. Учреждение эшчәнлеген финанс белән тәэмин итү чыганагы булып тора:

- муниципаль йөкләмә үтәлешен финанс белән тәэмин итүгә, муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә, эшләр башкаруга бәйле максатларга Татарстан Республикасы бюджетыннан субсидияләр;

- муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль йөкләмәне үтәүне финанс белән тәэмин итүгә бәйле булмаган максатларга тиешле финанс елына бюджет турында Татарстан Республикасы законнары нигезендә бирелгән субсидияләр (максатчан субсидияләр));

- Азнакай муниципаль районы бюджеты акчалары;

- керем китерүче эшчәнлектән алынган акчалар;

- бюджеттан тыш чыганақлардан алынган грантлар рәвешендә алынган акчалар;

- юридик һәм (яки) физик затлардан алына торган ирекле иганәләр һәм максатчан взнослар;

- закон белән тыелмаган башка керемнәр.

8.10. Учреждение мөлкәтен формалаштыру чыганагы булып тора:

- Учреждениегә оператив идарә хокукында беркетелгән мөлкәт;

- учреждение тарафыннан гамәлгә куючы тарафыннан әлеге мөлкәт сатып алу өчен бүлеп бирелгән акчалар хисабына сатып алынган мөлкәт;

- учреждение тарафыннан керем китерүче эшчәнлектән алынган керемнәр хисабына сатып алынган милек.

8.11. Учреждение эшчәнлеген финанс белән тәэмин итү Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

8.12. Учреждениене финанслау гамәлгә куючы тарафыннан, Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы муниципаль хокукый актлары нигезендә билгеләнгән муниципаль бирем нигезендә, Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының муниципаль хокукый актлары нигезендә билгеләнгән бер укучыга исәпләнгән нормативлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

8.13. Учредитель тарафыннан гамәлгә куючыга яки учреждениегә мондый мөлкәт сатып алуга гамәлгә куючы тарафыннан бүлеп бирелгән акчалар хисабына беркетелгән күчмәс мөлкәтне һәм аеруча кыйммәтле күчмәс мөлкәтне гамәлгә куючы ризалыгы белән арендага тапшырганда, гамәлгә куючы тарафыннан мондый мөлкәтне карап тотуны финанс белән тәэмин итү гамәлгә куелмый.

8.14. Учреждение учреждениене карап тотуга һәм үз функцияләрен тормышка ашыруга юнәлдерелгән бюджет акчаларын рациональ һәм экономияле тотуны оештыра, шулай ук бюджет һәм бюджеттан тыш чыганақлардан алынган акчаларны максатчан файдалануны тәэмин итә.

8.15. Учреждение тарафыннан өстәмә акчалар жәлеп итү учреждение эшчәнлеген финанс белән тәэмин итүнең нормативларын һәм (яисә) абсолют күләмнәрен бюджет акчалары исәбеннән киметүгә китерми.

8.16. Учреждение акчаны кредит оешмаларында депозитларга урнаштырырга, шулай ук, Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, кыйммәтле кәгазьләр белән алыш-бирешләр ясарга хокуклы түгел.

8.17. Учреждение әлеге Устав нигезендә керем китерүче эшчәнлек алып барырга хокуклы. Мондый эшчәнлектән алынган керемнәр һәм әлеге керемнәр хисабына алынган керемнәр учреждениенең мөстәкыйль карамагына керә.

8.18. Зур алыш-биреш учреждениесе тарафыннан бары тик алдан Гамәлгә куючының ризалыгы белән генә ясалырга мөмкин.

8.19. Зур алыш-биреш дип акча средстволарын куллануга, заем акчаларын жәлеп итүгә, башка мөлкәтне тартып алуга (Федераль закон нигезендә Учреждение мөстәкыйль рәвештә эш итәргә хокуклы), шулай ук мондый мөлкәтне файдалануга яки залогка тапшыруга бәйле алыш-

биреш бәясе йә читләштерелә торган яки тапшырыла торган мөлкәтнең бәясе соңгы хисап датасына бухгалтерлык хисабы белешмәләре буенча билгеләнә торган учреждение активларының баланс бәясенәң ун процентыннан (10%) артып китү шарты белән таныла.

8.20. 7.17 пункттын бозып эшләнгән зур сату-алу эше. әлеге Уставны Гамәлгә

куючының яки учреждениенәң дөгъвасы буенча икенче якның килешүдә белүе яки Гамәлгә куючының алдан ризалыгы булмавы турында белүе расланган булса, гамәлдә түгел дип танылырга мөмкин.

8.21. Учреждение житәкчесе учреждение алдында 7.17 пункттында билгеләнгән таләпләрне бозып, зур алыш-биреш ясау нәтижәсендә учрежденигә китерелгән зыян күләмендә жаваплылык тота. әлеге Уставның булу-булмавына карамастан, әлеге килешү гамәлдә түгел дип танылды.

8.22. «Дәүләт һәм муниципаль ихтияжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль закон кысаларында гамәлгә ашырыла.

9. Учреждение белән идарә итү.

9.1. Учреждение эшчәнлегә белән гомуми житәкчелек итүне гамәлгә куючы башкара.

9.2. Учреждение белән идарә итү Россия Федерациясе законнары нигезендә тормышка ашырыла һәм бер үк төрле идарә итү һәм коллегиальлек принципларында төзелә.

9.3. Учреждение эшчәнлегә белән житәкчелек итү, ул гамәлгә куючы тарафыннан директор башкара.

9.4. Учреждение директоры белән 3 (өч) елга сроклы хезмәт килешүе төзелә.

Якларның берсе дә, гамәлдә булу срогы чыкканга бәйле рәвештә, вакытлы хезмәт килешүе өзелүне таләп итмәгән очракта, хезмәткәр эшен дәвам итә, хезмәт шартнамәсенәң сроклы характеры турындагы шарт үз көчен югалта һәм хезмәт килешүе төзелгән дип санала.

9.5. Учреждение директоры учреждение эшчәнлегә белән житәкчелек итә һәм нәтижәлелекне бәяләү күрсәткечләре һәм эшчәнлек нәтижәлелегә өчен жавап бирә.

5.6. Гамәлгә Куючы Компетенцияләре:

- учреждениенәң уставын раслый, үзгәрешләр һәм аңа өстәмәләр;
- оешма эшендә оештыру, матди-техник һәм мәгълүмати ярдәм күрсәтә;
- учреждениенәң финанс-хужалык эшчәнлегә планын (балансын) раслый;
- муниципаль йөкләмә раслый;
- финанс чыгымнары нормативларын исәпкә алып, учреждение өчен муниципаль хезмәтләр күрсәтү буенча биремнәр билгели;
- учреждениенә үзгәртеп кору һәм бетерү турында карарлар кабул итә һәм законнарда һәм әлеге Уставта каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

9.7. Учреждение директоры:

а) гамәлгә куючы, дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары, башка дәүләт һәм муниципаль органнар, шулай ук оешмалар һәм гражданнар белән үзара мөнәсәбәтләрдә Учреждение исеменнән эш йөртә, финанс документларына имза сала.;

в) гамәлгә куючыга әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү буенча тәкъдимнәр кертә;

д) эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен раслый, хезмәткәрләр белән хезмәт килешүләрен төзи һәм өзә, хезмәткәрләргә карата бүләкләү һәм түләттерү чаралары куллана;

г) штат расписаниесен раслый;

д) бухгалтерлык исәбенәң торышы, хисаплылыкны үз вакытында һәм тулылыгы өчен шәхси жаваплылык тота;

е) үз компетенциясе кысаларында боерыклар чыгара һәм барлык хезмәткәрләр өчен мәжбүри булган күрсәтмәләр бирә;

ж) учреждениенен финанс-хужалык эшчэнлеге планын (балансын) гамэлгэ куючыга ел саен эзерли һәм раслауга тапшыра, бүлөп бирелгән ассигнованиеләр чикләрендә штат расписаниесен эзерли һәм тапшыра;

з) Гамэлгэ куючының законнары һәм карарлары нигезендә башка вәкаләтләрне, шулай ук әлеге устав белән учреждение белән идарә итүнең башка органнары компетенциясенә кермәгән бүтән вәкаләтләрне гамэлгә ашыра.

9.8. Учреждение директоры жаваплы:

- учреждениенен гамэлгэ куючы тарафыннан билгеләнгән рөхсәт ителгән әһәмияттән артып киткән срогы чыккан кредитор бурычы булган өчен;

- мәгариф, фәнни, тәрбия эшләре һәм оештыру-хужалык эшчэнлеге белән житәкчелек итү өчен.

- тулы матди жаваплылык:

- хезмәт законнары нигезендә учреждениегә китерелгән турыдан-туры гамәлдәге зыян өчен;

- Азнакай муниципаль районы муниципаль учреждениеләре житәкчеләре эшчэнлеген бәяләү критерийларын үтәмәгән өчен.

9.9. Учреждениедә коллегияль идарә органнары формалаштырыла, аларга түбәндәгеләр керә: хезмәткәрләрнең гомуми жыелышы һәм педагогик совет.

9.9.1. Хезмәткәрләрнең гомуми жыелышы (алга таба – Гомуми жыелыш) – учреждение белән идарә итүнең коллегияль ижтимагый органы. Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышы әлеге учреждениедә төп эш урыны буенча тулы эш көне шартларында эшләүче гомуми жыелыш үткәрү датасына учреждение хезмәткәрләрен үз эченә ала.

Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышы утырышына гамэлгэ куючылар, ижтимагый оешмалар, муниципаль һәм дәүләт идарә органнары вәкилләре чакырылырга мөмкин. Утырышка чакырылган затлар киңәшмә тавышыннан файдалана, тәкъдимнәр һәм гаризалар кертә, үз компетенцияләрендәгә мәсьәләләр буенча фикер алышуда катнаша алалар.

Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышы срогы чикләнмәгән.

Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышы белән житәкчелек итүне Рәис башкара. Хезмәткәрләрнең гомуми жыелышы беркетмәләрен алып бару сәкатип тарафыннан башкарыла. Хезмәткәрләрнең гомуми жыелышы рәисе һәм секретаре бер елга Гомуми жыелышның беренче утырышында сайлана һәм ижтимагый башлангычларда үз вазыйфаларын башкара.

Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышы кирәк булган саен, әмма елга бер тапкырдан да ким түгел үткәрелә. Хезмәткәрләрнең чираттан тыш гомуми жыелышын үткәрү турындагы карарны учреждение директоры, профсоюз комитеты, инициатив төркем кабул итәргә хокуклы.

Гомуми жыелышы хезмәткәрләренең, әгәр анда катнашса, кимендә өчтән ике хезмәткәрләре учреждениесе.

Хезмәткәрләрнең гомуми жыелышы карары кабул ителгән дип санала, әгәр аның өчен тавыш биргән кешеләр саныннан кимендә өчтән икесе.

Хезмәткәрләрнең гомуми жыелышы компетенциясенә керә:

- учреждение һәм учреждение хезмәткәрләре арасында күмәк килешү кабул итү;

- үз компетенциясе чикләрендә учреждениенен локаль норматив актларын карау;

- гамэлгэ куючы компетенциясенә кермәгән учреждение эшчэнлеге мәсьәләләре һәм учреждение директоры турында фикер алышу;

- учреждениенен эш режимы буенча карар кабул итү;

- учреждениенен эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен кабул итү.

- учреждение эшчэнлегенен өстенлекле юнәлешләрен билгеләү;

- учреждениенен устав эшчэнлеген тәмин итү өчен өстәмә финанс һәм матди чыганаclar жәлеп итүгә булышлык күрсәтү.

- гамэлгэ куючыга учреждениенен эшчэнлеген яхшырту буенча тәкъдимнәр кертү;

Коллектив вәкаләтләр чикләрендә һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә кабул ителгән хезмәткәрләрнең гомуми жыелышының карарлары хезмәт коллективы әгъзалары, учреждение администрациясе өчен мәжбүри.

9.9.2. Педагогик совет функцияләре:

- уку-укуту һәм тәрбия планнарын, программаларын, дәреслекләрен, методларын, уку-тәрбия процессын һәм аларны тормышка ашыру ысулларын тикшерү һәм сайлау, учреждениенң уку-укуту планын һәм уку планын, белем бирү программаларын, учреждениенң үсеш программасын карау;

- укучыларның арадаш аттестациясен үткөрү вакытын, формасын, срокларын һәм тәртибен билгеләү;

- 4 һәм 9 нчы сыйныфларда укучылардан тыш, киләсе класска шартлы рәвештә күчерү турында карар кабул итү;

- учреждениедән чыгару, шулай ук балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) белән килешенеп, шул ук класста кабат укуту, башка рәвешләрдә укуту турында Карар кабул итү: психологик-медицина-педагогик комиссиясе киңәшләре нигезендә жайлаштырылган белем бирү программалары буенча укуга, үз-үзенә тотуга, укучының фикерен исәпкә алып, гаилә укутуына;

- укудагы уңышлары өчен укучыларны грамоталар, мактау кәгазьләре һәм башка бүләкләр белән бүләкләү турында арадаш аттестация нәтижеләре нигезендә карар кабул итү.;

- төп гомуми белем бирү курсы өчен дәүләт йомгаклау аттестациясенә керү юлы;

- дәүләт йомгаклау аттестациясен узмаган чыгарылыш сыйныф укучыларына белешмә бирү турында Карар кабул итү;

- дәүләт йомгаклау аттестациясе нәтижеләре нигезендә укучыларны учреждениедән чыгару, тиешле документ (төп гомуми белем бирү курсы өчен аттестатлар, төп урта белем бирү буенча таныклык, учреждение тәмамлануы турында белешмә) бирү, укудагы уңышлары өчен грамоталар, медальлар белән бүләкләү турында Карар кабул итү;

- аерым укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре катнашында үз-үзләрен тоту һәм өлгереш мәсьәләләре буенча фикер алышу);

- Россия Федерациясенң Мәгариф турындагы законнарында каралган очракларда, укучыны учреждениедән төшереп калдыру турында Карар кабул итү;

- укуту-тәрбия мәсьәләләре буенча учреждение администрациясе хәбәрән тыңлау;

- коллектив эгъзаларының алдынгы педагогик тәҗрибәсен өйрәнү, бәяләү, гомумиләштерү һәм тарату, педагогик коллектив эгъзаларын бүләкләү һәм бүләкләү өчен тәкъдим итү, педагогик коллектив эгъзаларының нәтижеләлеккә объектив бәя бирү өчен җаваплылык кабул итү.;

- белем бирү эшчәнлегенә йомгак ясау, аның нәтижеләрен яхшырту буенча тәкъдимнәр керту;

- үз компетенциясе чикләрендә локаль норматив актларны карау;

- учреждениенң алдагы педагогик советларының карарларын үтәүне контрольдә тоту.

Учреждениенң педагогик советы эгъзалары булып учреждениенң барлык педагогик хезмәткәрләре, шулай ук эшчәнлеге белем бирү процессын оештыру һәм карап тоту белән бәйле башка хезмәткәрләр тора.

Учреждениенң педагогик советы рәисе уку елы башында беренче җыелышта сайлана. Учреждение директоры үз боерыгы белән уку елына педагогик совет секретарен билгели.

Педагогик совет утырышлары учреждение эш планы нигезендә, эмма уку елы дәвамында кимендә дүрт тапкыр үткәрелә.

Педагогик совет утырышлары беркетмәсе ясала. Беркетмәләргә педагогик совет рәисе һәм сәркатип кул куя.

9.10. Укучыларның, ата-аналарның (законлы вәкилләренн) учреждение белән идарә итү мәсьәләләре буенча һәм учреждение тарафыннан үз хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы локаль норматив актлар кабул иткәндә, балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) инициативасы буенча укучыларның ата-аналары (комитетлары) киңәшләрен һәм киңәшләрен төзи алалар.

10. Учреждениенң эшчәнлеген, аларны кабул итү тәртибен регламентлаштыручы локаль норматив актлар

10.1. Учреждение Россия Федерациясе законнары нигезендә һәм әлеге Уставта билгеләнгән тәртиптә үз компетенциясе чикләрендә белем бирү мөнәсәбәтләрен жайга сала торган нормалар

(алга таба - локаль норматив актлар) булган локаль норматив актларны кабул итә:

- локаль норматив акт проекты эшләү;
  - локаль норматив акт буенча фикер алышу һәм (яки) экспертиза;
  - идарәнең коллегияль органнары, хезмәткәрләренең вәкиллекле органы (беренчел профсоюз оешмасы) белән локаль норматив актны Килештерү;);
  - учреждение директоры боерыгы белән локаль норматив актны раслау һәм гамәлгә кертү;
  - төрле мәгълүмат ресурсларыннан файдаланып, локаль норматив актны халыкка житкерү.
- Учреждениенең локаль норматив хокукый актлары турында мәгълүмат белем бирү процессында катнашучылар, учреждениенең барлык хезмәткәрләре өчен ачык һәм уңайлы. Директор хезмәткәрләргә имзага локаль норматив акт белән таныштыра.

10.2. Локаль норматив актларга үзгәрешләр һәм өстәмәләр яңа локаль норматив акт кабул итү юлы белән гамәлгә ашырыла. Алдагы локаль норматив акт үз көчен югалта.

10.3. Локаль норматив актларны саклау тәртибе локаль норматив актларны эшләү турындагы нигезләмәдә язылган.

11. Учреждениене үзгәртеп оештыру һәм бетерү тәртибе

11.1. Учреждение, мәгариф турындагы законнарда каралган үзенчәлекләргә исәпкә алып, граждан законнарында билгеләнгән тәртиптә үзгәртеп корыла яки бетерелә.

11.2. Учреждениене бетерү тәмамланган дип санала, ә Учреждение эшчәнлеген туктаткан дип санала, бу хакта бердәм дәүләт юридик затлар реестрына язылганнан соң.

12. Уставка үзгәрешләр кертү тәртибе

12.1. Әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә башкарыла.

12.2. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр аларны законда билгеләнгән тәртиптә теркәгәннән соң үз көченә керә.

Азнакай муниципаль районы Башкарма
комитеты карарына №2 кушымта
«___» _____ 2019 №_____

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АЗНАКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
АКТҮБӘ ШӘһӘР ТИБЫНДАГЫ БИСТӘ № 1 УРТА ГОМУМИ БЕЛЕМ БИРҮ
МӘКТӘБЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЮДЖЕТ ГОМУМИ БЕЛЕМ БИРҮ
УЧРЕЖДЕНИЕСЕ УСТАВЫНА ҮЗГӘРЕШЛӘР**

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы «Актүбә шәһәр тибындагы 1 нче урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе Уставы турында» 2018 елның 23 апрелдәге 89 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы 1 нче урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе уставына үзгәрешләр кертергә:

1.5 пунктта:

унынчы - уникаль абзацларны төшереп калдырырга;

унөчөнче-унбишенче абзацларны унынчы-уникаль абзацлар дип санарга.

1.6 пунктта:

жиденче-сигезенче абзацларны төшереп калдырырга;

тугызынчы-унынчы абзацларны жиденче-сигезенче абзацлар дип санарга.